

У 1728 році Російський імператор Петро II дарував право на відкриття партикулярної (тобто приватної) фармації німецькому колоністові Йоганну Гейтеру, котрий перебував в Україні на військовій службі. Цю людину для налагодження аптечної справи в Росії запрошував ще Петро I. Аптека Гейтера залишалася єдиною приватною аптекою в Києві до 1770-х років. Таким чином німецький колоніст став засновником київських приватних цивільних аптек. Нова справа виявилася досить прибутковою.[3, с. 312]

Я.Гуннінгер, що одружився з удовицею Й.Гейтера – Ганною і одержав за дружиною аптеку у „посаг”, був не тільки аптекарем, але й військовим лікарем. Георг-Фрідріх Бунге у 1751 році одружився з донькою власниці аптеки Катериною і отримав аптеку у своє підпорядкування як посаг дружини. Відтоді заклад став належати родині Бунге. Георг Бунге був освіченим ученим того часу. Його нащадок Андрій заснував на Куренівці ботанічний сад лікарських рослин, якими він забезпечував усе місто, а потім – половину України. За рапортом Андрія Бунге, в 1811 р. Києво-Подільська аптека складалася з двох підрозділів. До господарського відділення належали городи, сади, заготівля, транспортування та збереження лікарської сировини. До другого відділення аптеки відносились лабораторний та рецептурний відділи зі складною технологією виробництва.[6, с.15]

Найбільший прогрес у розвитку фармації на той час було досягнуто в центрі Південно-Західного краю – Києві. У 1896 р. у місті функціонували (не рахуючи дрібних закладів) великі аптеки: три – на Хрещатику, дві – на Володимирській, та дві на інших центральних вулицях. У 1881 р. у Києві постало "Південноросійське товариство торгівлі аптекарськими товарами", яке на 1913 р. володіло шістьма власними крамницями та мало у своєму складі власну виробничу лабораторію, яку згодом перетворили на завод (нині - Київський завод медпрепаратів).[8, с. 94]

У 1912-1913 р.р. в Києві видавався тижневик "Всеросійський фармацевтичний вісник".[8, с.95]

Пересічно одна аптека припадала на 24 тис. мешканців, в той час, як у Києві – на 11 тис. В аптечних установах працювало 2009 фармацевтів, в тому числі 758 – з вищою і 1251 – з середньою фармацевтичною освітою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баєва О. В. Менеджмент в галузі охорони здоров'я: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2008.
2. Володченко Н., Швагуляк-Шостак О. // Украинский деловой еженедельник "Контракты". - 2005. - № 11.
3. Закревський М." Описаніє Кієва", М.: В. Грачев и комп. 1868.
4. Історія фармації України / Р.В.Богатирьова, Ю.П.Спіженко, В.П.Черних та інш. – Х.: Прапор, Вид-во УкрФА, 1999.
5. Конопелько, А.Голяченко. Історія медицини та фармації України. – Тернопіль, 2002.
6. Примак Р. З історії київських аптек. "Фармацевт Практик" № 12, 2019
7. Семенченко В.Ф. История фармации: Учебное пособие. – М.: ИКЦ «Март», 2003.
8. Сятиня М.Л. Історія фармації: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Львів, 2002.

ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ГНЕКОЛОГІЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У КОНТЕКСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Л.А. Бутко¹, К.О. Фоміна¹, А.Ю. Бутко²

¹ ПВНЗ «Київський медичний університет», Київ, Україна

² Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна

Вступ. Проблема збереження й зміцнення здоров'я населення за всіх часів була однією з ключових у суспільстві. Погіршення екологічної ситуації, урбанізація, зниження доступності до якісних

медичних послуг по причині збіднення певної частини населення призвели до тенденції погіршення здоров'я населення України.

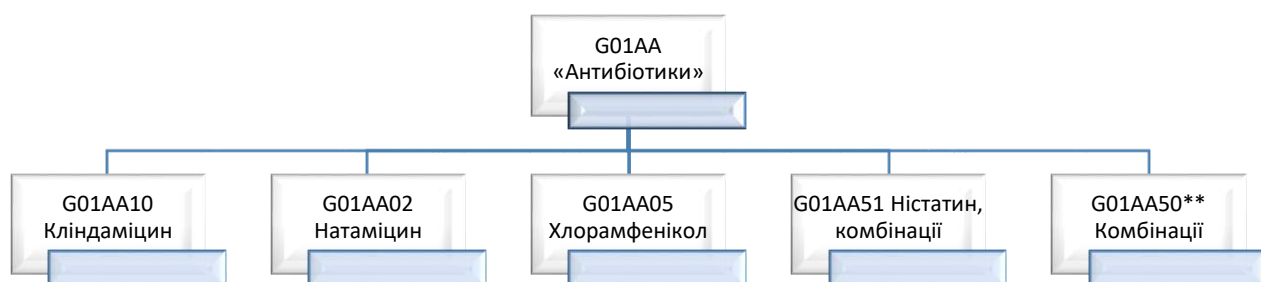
Особливу занепокоєність викликає стан здоров'я жінок, який погіршується по причині зростання випадків запальних захворювань жіночих статевих органів (ЗЗСО). Дана проблема є однією з найактуальніших проблем медицини, займаючи перше місце серед гінекологічних захворювань, що вражають здоров'я мільйонів жінок різного віку. Пацієнти із запальними захворюваннями репродуктивних органів становлять 60% амбулаторних та близько 30% стаціонарних випадків [1]. Найбільш поширеними ЗЗСО є: бактеріальний вульвовагініт, вагіноз, генітальний герпес, трихомоніаз, кольпіт.

Сьогодні на фармацевтичному ринку представлений широкий вибір антибактеріальних препаратів, які відрізняються ціновою політикою, ефективністю дії на різні види бактерій, а також формою випуску. Тому вивчення асортименту препаратів для лікування запальних захворювань статевих органів є досить актуальним.

Мета роботи. Проаналізувати фармацевтичний ринок лікарських засобів, які застосовуються для профілактики та лікування вищевказаних захворювань, а саме, протимікробних та антисептичних засобів, в тому числі сучасних антибактеріальних препаратів, які використовуються в гінекологічній практиці.

Матеріали і методи. Аналіз статистичних даних Державного реєстру лікарських засобів України, електронних баз даних, інтернет-ресурсів, аналітичних оглядів фармацевтичних підприємств та наукових публікацій.

Результати. Нами проаналізовано фармацевтичний ринок препаратів, які використовують для лікування інфекційно-запальних захворювань жінок. Досліджено, що препарати даної групи занесені до АТС-класифікації, а саме до підгрупи G01A «Протимікробні та антисептичні засоби, що застосовуються в гінекології, за виключенням комбінованих препаратів, які містять кортикостероїди» [3]. Лікування запальних захворювань здійснюють консервативно, із застосуванням антибактеріальних засобів загальної та місцевої дії на організм жінки. Ці препарати відносять до групи G01AA «Антибіотики».

Згідно з Державним реєстром лікарських засобів на фармацевтичному ринку України станом на 2022 р. представлено 10 торгових назв антибактеріальних препаратів, які застосовуються в гінекології [2]. Серед цих лікарських засобів переважають препарати, які відносяться до групи G01AA10, зокрема, Кліндаміцин, що включає 4 найменування (40% від загальної кількості), які представлені у вигляді супозиторій та піхвового крему. Серед препаратів групи G01AA02 лікарський засіб Натаміцин представлений 2 торговими назвами (20% від загальної кількості), який випускається у вигляді вагінальних супозиторіїв, песаріїв. Хлорамфенікол належить до групи G01AA05, має 1 торгову назву (10% від загальної кількості) у вигляді супозиторіїв. Група G01AA51 представлена Ністатином у комбінації, який знайшов використання у вигляді 2 торгових назв (20% від загальної кількості). Це вагінальні таблетки та вагінальний крем. Також група G01AA50** Комбінації на ринку України має 1 торгову назву (10% від загальної кількості) у вигляді вагінальних капсул, вагінальної емульсії.

Асортимент препаратів групи G01AA «Антибіотики» для лікування гінекологічних захворювань

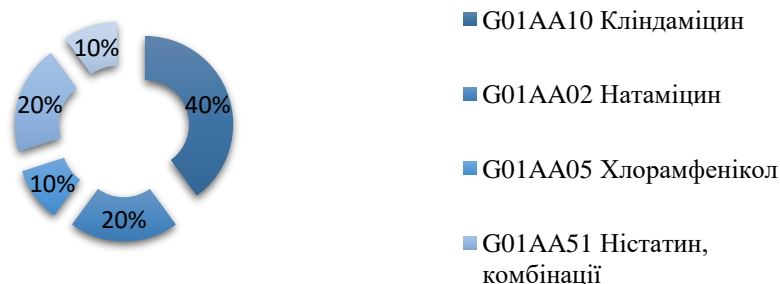

Рис. Асортимент препаратів групи G01AA «Антибіотики» для лікування гінекологічних захворювань

Особливу увагу слід звернути на особливості лікування антибіотиками, які призначають з обережністю, в основному орієнтуючись на збудника та його чутливість до того чи іншого компоненту. Дозування, тривалість прийому і сумісність з іншими призначеними препаратами підбираються в кожному конкретному випадку індивідуально. Всі антибіотики мають відпускатися за рецептом лікаря.

Висновки. В результаті дослідження встановлено, що для лікування хворих при ЗЗСО у медичній практиці використовують препарати групи G01AA «Антибіотики». Відповідно до Державного реєстру лікарських засобів на фармацевтичному ринку України переважають препарати кліндаміцин, натаміцин, ністатин в комбінаціях та лікарські засоби інших хімічних груп. Аналізовані препарати представлені у вигляді супозиторіїв, піхвового крему, пеларіїв, вагінальних капсул, емульсій, таблеток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. М.В. Майоров, С.В. Ворошук, О.О. Жуперкова, С.І. Жученко, О.Л. Черняк Тетрацикліни у гінекології: що нового? *Тематичний номер «Акушерство, Гінекологія, Репродуктологія»*. 2022 р. № 1-2. С. 47-48.
2. <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument>
3. <https://compendium.com.ua/uk/atc/g01aa/>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Бутко Любов Анатоліївна, завідувач кафедри управління та економіки фармації, технології ліків, к.фарм.н., доцент, 050-974-51-07, l.butko@kmu.edu.ua;

Фоміна Катерина Олегівна, студентка 5 курсу фармацевтичного факультету, 096-405-86-86, k.fomina.st@kmu.edu.ua;

Бутко Аліна Юріївна, доцент кафедри фармакогнозії та ботаніки Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, к.фарм.н., доцент, 050-236-42-40, butko.a.y@gmail.com.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЦМИНУ ПІСКОВОГО В РОСЛИННИХ СУМІШАХ

Гудзенко А.В., Курапова Т.М., Анзіна К.М.

ПВНЗ „Київський медичний університет”

Одним з перспективних напрямків удосконалення процедури стандартизації багатокомпонентних лікарських засобів рослинного походження (БЛЗРП) є використання так званих маркерних